

(ChameleonsEye/Shutterstock)

העוצמה הכלכלית והצבאית האדירה, אנו פגיעים מאי פעם מפנים ומחוץ.

תהא התשובה אשר תהא, ברור שהמזרח התיכון שלתוכו גדלנו עובר תמורות טקטוניות משמעותיות, ושהשכונה שלנו משנה פניה במהירות. לצד תופי מלחמה אזורית ואיומיה מתגלים איים חדשים של הזדמנויות – מסעודיה במזרח לסוריה בצפון – והשאלה הגדולה היא אם ינוצלו ההזדמנויות הללו וכיצד.

הגיליון הזה, "בשכונה שלנו", נולד באופן טבעי מאחיו הגדולים "אסכולה 9" ("זקוקים לנחמה") – שעסק בהשלכות הטבח בשבעה באוקטובר, ביגון ובגבורה שליוותה את האירועים הללו, ו"אסכולה 10" ("היום שאחרי") – שהציג התבוננות מעבר לטראומה, אל עתיד אחר למדינה ולאזרחיה, ואל תהליך הכרחי ואיטי של ריפוי וצמיחה.

הפעם הרחבנו את היריעה ופתחנו את העדשה אל מחוץ לגבולותיה הלא ברורים של מדינת ישראל. בגיליון הזה נתבונן גם פנימה אל הר הבית, אל ערביי ישראל, אל התרבות בפריפריה ואל המחאה לשחרורם של כל החטופים, אבל גם אל עבר סעודיה, סוריה, לבנון ועוד מדינות שמקיפות אותנו.

במשך 76 שנה התרגלנו לראות בהן מדינות אויב, והתבוננו בהן מבעד לקנה הרובה. ובכל זאת, בין שנרצה ובין שלא, הן כאן, בשכונה שלנו.

קריאה מהנה,

אבנר הופשטיין

בשישה באוקטובר, הטיול המשפחתי ההרפתקני שלנו לירדן ביחד עם הילדים וההורים כבר היה מתוכנן לפרטי: עם חסן הנהג המקסים שהכרנו בביקור קודם – סוכם שיאסוף אותנו מהגבול בעקבה, כל הדרך לפטרה, ואחר כך למדבריות ואדי רם, עם מלונות והמלצות ומחשבות על שווקים אקזוטיים ומראות ונופים שלא נתקלים בהם כל יום. אפשר היה כבר לפזם "הו, הסלע האדום"...

כל כך קרוב, וכל כך רחוק.

מצרים וירדן נמחקו ממפת יעדי התיירות של רוב הישראלים בשנה וחצי האחרונות, וכך התווספו אל איראן (שניתן היה לבקר בה בבטחה בתקופת שלטונו של השאה עד 1979), לבנון (ביירות נקראה "פריז של המזרח התיכון", ובינינו לבין שכנינו הלבנונים שכנה "הגדר הטובה"), ושאר המדינות שנחשבו תמיד עוינות, כמו סוריה, עיראק, תימן וקטאר; וכמובן יהודה ושומרון שבתקופת הסכמי אוסלו היה נדמה לרגע שנפתח אליהם צוהר של תקווה (כולל ביקור בקזינו ביריחו בחזרה מים המלח) – ובינתיים נסגרו כל החלונות, ותריסי העוינות הוגפו מחדש.

בזמן שדברים אלה נכתבים המציאות נראית עכורה ומטושטשת מאי פעם. לא ברור אם הסתיימה מלחמה אחת או אם התחילה מלחמה אחרת; לא ידוע מי שולט במדינה ובכוחות הביטחון ולאן יוביל אותנו אחד המשברים הקשים בתולדותנו; לא ברור אם עשרות החטופים שנותרו מאחור יצליחו לשרוד ולראות אור יום; וקשה להבין לאן צועדים המדינה, האזור או לצורך הענין – העולם החופשי כולו.

יש מי שחושב שהשבעה באוקטובר החזיר אותנו 50 שנים אחורה אל הימים שאחרי מלחמת יום כיפור, שבהם קיבלנו מכה אנושה לחוסן הלאומי ולאגו. אחרים סבורים שהרגרסיה גדולה בהרבה, לפחות אל רמות העוינות והאיום האזורי בימי תוכנית החלוקה של האו"ם בכ"ט בנובמבר 47'. ויש מי שיטען כי מצבנו מעולם לא היה כה חסר ודאות, אפילו בימי היישוב היהודי, ושלמרות